

«ЛЮДИ МІСЯЧНОГО СВІТЛА» У БІБЛІЇ: ЗАКЛИК ДО ЗНИЩЕННЯ ЧИ ЗАКЛИК ДО СУМЛІННЯ?

У статті досліджено біблійне табу на гомосексуальність, яке, руйнуючи стереотипи язичницького мислення, піднесло інтелектуальну схему *Чоловіче / Жіноче* на противагу стихійному поклонінню будь-якій сексуальності. Водночас гомосексуальність не є «протиприродним» явищем, бо Природу (Творіння) не ототожнено з Богом (Творцем); Божий задум порушується бунтом Творіння проти Творця. У Біблії є й певні «нестиковки» в тлумаченні проблеми, визначені перебігом історико-культурних обставин. Та переважає погляд, згідно з яким слід засуджувати гріх, а не грішника.

Ключові слова: Біблія, гомосексуальність, природа, культура.

«Людьми місячного світла» російський мислитель В. Розанов назвав гомосексуалістів, для яких сама думка про т. зв. «природний» *coitus* нестерпна [1]. Цей достатньо «проблемний» філософ зумів, на відміну від багатьох своїх сучасників, які оголошували гомосексуальність або виключно «аморальною» (традиційна релігійна позиція), або «проти-природною» (етика новітньої, матеріалістично налаштованої свідомості), зрозуміти, що перед ним – начебто альтернативний «сонячній» гетеросексуальності інший тип «природного», і як глибоко релігійна людина чи не вперше поставив питання: як належить до даного явища ставитися?

Історичний аспект ситуації в Європі являє собою драматичний перебіг подій: від жорстоких розправ над «збоченцями» до повної апології цієї орієнтації, що ми спостерігаємо, наприклад, сьогодні на Заході. Тут суспільна думка спирається на масове «розкріпачення чуттєвості», яке почалося в Ренесансі, утвердилося в лібертинізмі епохи Просвітництва й було увічнене завдяки тріумфам психоаналізу в ХХ столітті. Та корені цього конфлікту – набагато глибші. У язичницькій античності (в найширшому розумінні цього слова, включаючи Схід) усі види сексу фактично обожнювалися – як прояв таємничої сили Еросу; гомосексуальні відносини нерідко визнавалися за «нормальні» – досить уважно перечитати діалоги Платона. Лише у Біблії, як зазвичай вважають, вперше дано було жорстку оцінку цьому явищу як «збоченню». У будь-якому разі, європейське Середньовіччя проходить під знаком його засудження, й ситуація, як ми бачили, починає мінятися лише в Новий та найновіший час.

В останні десятиліття у світі активно заявляє про себе прагнення гомосексуалів до «виходу з тіні» (від букв. англ. *coming out of the closet* – вихід з комірчини). Широкий резонанс викликав, наприклад, анонімний «Лист до доктора Лори», опублікований у 2000 р. в Інтернеті невідомим автором: це полеміка з ортодоксальною іудейкою д-ром Лорою, яка різко засуджувала гомосексуалізм, посилаючись на приписи книги Левіт [2]. У нас же ця проблема лише сьогодні стає предметом гострих дискусій – навіть на законодавчому рівні, й підігрується, з одного боку, зростаючою активністю ЛГБТ-руху, а з другого – неприхованою ненавистю «широких мас» та хресними ходами «правильно» орієнтованих вірян (фактично виключно православних). Гостра актуальність проблеми очевидна, особливо якщо зважити, що вона зовсім не абстрактна: сумарно це, якщо взяти в історичній ретроспективі, – мільйони, а в нашому сьогоденні – сотні тисяч скалічених долів, в той час коли наше суспільство до усвідомлення цієї проблеми не готове.

Мета даної статті – дослідження коріння табу на гомосексуальність, впровадженого в колі іудео-християнської культури: воно визначило весь її лад, її світобачення, причому

ситуація складалася при явній домінації «патріархального» первня. Українська дослідниця Т. Власова, яка вивчала формування гендерних стереотипів у західноєвропейській філософії, виходить з того, що вся наша культура «закодована» відповідно до приписів маскулінних та фемінінних взірців, що функціонують усередині системи гендерно-владних відносин, причому дихотомія чоловічого й жіночого виливалася в антагонізм, в якому завжди одна сторона означала чисте, справжнє, гарне, а інша – нечисте, несправжнє, погане; проте сьогодні нарешті долається підхід, що витлумачує статеве як біологічне [3]. Між тим визнання рівності чоловіка та жінки автоматично ставить і проблему рівності «третьої статі»: чи являє собою «природний» гомосексуалізм чисту розпусту? Й вирішити це питання в чисто етичному плані, без врахування «біологічного» підґрунтя, неможливо.

Можна сказати, що ця проблема по суті не приваблювала українських дослідників культури, хоча на Заході вже існує кілька ґрунтовних праць, в яких розглядається дана проблема. Втім, західні автори насамперед зосереджуються на питаннях компаративістично-герменевтичного гатунку [4], намагаються зрозуміти специфіку потрактування гомосексуальності в Біблії порівняно з іншими стародавніми народами [5] або розглянути її не лише на тлі одностатевих відносин античних часів, але й зіставити з сучасним розумінням сексуальної ідентичності [6, с. 103-117]. Нарешті, є роботи, в яких йдеться, що Церква має бути відкрита викликам сьогодення (і цілком виправданою може бути, скажімо, хіротонія гомосексуально орієнтованих людей), і сама Біблія – основа християнства – не засуджує гомосексуалізм як такий [7].

На пострадянських же теренах гомосексуальність у біблійному світі чомусь усе ще лишається «скандалною» темою для академічного філософа. Треба визнати, що у нас усі ці переламні моменти сучасної культури усвідомлені мало й поверхово; фактично домінує голос вулиці й оцінки мас-медіа (щоправда, журналісти зазвичай прагнуть певної об'єктивності).

Гомофобія підживлюється з двох джерел. Для одних гомосексуальність – мерзота, засуджена в Біблії, а для других – щось неймовірно «протиприродне». Зауважимо, втім, що в останньому казусі ми маємо справу з непорозумінням: адепти описаної у Т. Власовій опозиції «чоловіче / жіноче» переносять на природу як таку біблійну інтелектуально-ригористичну модель чіткого розмежування «чоловічого» та «жіночого» начал, які «у природі» начебто ніколи не змішуються. Це – наслідок того підсвідомого «обожнення Природи», яке відбулося в епоху Просвітництва, коли сама «натура» почала наділятися міцно адаптованою європейською свідомістю з часів Середньовіччя «біблійною» морально-етичною функцією, в реальності абсолютно їй не притаманною: адже Природа, в якій гомосексуальність *de facto* спостерігається серед усіх живих істот, і не-матеріальний Бог, котрий мислився як законодавець чіткої моралі, – не тотожні поняття. Як бачимо, все зводиться до Біблії, яка вперше кристалізувала основні екзистенціальні проблеми людини в умовах тотальної кризи античного світу, що вклонявся силам природи, не підводячи їх під інтелектуальні схеми. Саме тому нам здається необхідним ще раз звернутися до тексту Біблії, що, за загальноприйнятною думкою, сакралізує споконвічну дихотомію «чоловічого» й «жіночого» первнів як відблиск Божественного Плану побудови світу й вперше критично розглядає ситуацію гомосексуальності, яка в язичництві мислилася нейтрально-курйорзною або й цілковито прийнятною. При цьому ми виходимо з погляду на Біблію як на протофілософську систему, яка вперше послідовно й цілеспрямовано почала підносити суто раціональну ідею Єдиного Бога, протиставляючи її наївному язичницькому міфологізму, заснованому на сліпому поклонінні усякій природній силі, особливо ж – будь-яким проявам сексуальності.

Отож, перш за все варто звернути увагу на «медичний» аспект ситуації. Обмежимося тим, що зазначимо: попри засилля традиційних рекомендацій «боротися» з даним явищем та «лікувати» одностатевий потяг, сьогодні фактично домінує точка зору аме-

риканських дослідників, які науково довели, що ми маємо справу не з «хворобою» чи «збоченням», а з іншою сексуальною орієнтацією [8], корені якої – не стільки в соціальній сфері, скільки в генетико-біологічній.

Це примушує новими очима подивитися на той язичницький духовний контекст, в якому народилася Біблія і з яким вона активно полемізувала. Тут одностатевість органічно притаманна була не лише людям (навіть у суворій Спарті Лікурґ дозволяв дошлюбні одностатеві стосунки між молодими воїнами), а й божествам (Сет і Гор, Зевс і Ганімед, Аполлон і Гіацинт; характерні також божества-гермафродити, які створюють світ в індійській та деяких інших міфологіях тощо). І Природа тут абсолютно невимушено перетікала в Культуру – хто заперечить, наприклад, що великі античні скульптори (Мирон, Фідій, Поліклет, Лісіпп та ін.) невимушено й без будь-яких комплексів надихалися красою юнацького тіла?

Для людей, що поділяли, поділяють та поділятимуть подібні емоції, іудеохристиянське табу на гомосексуалізм завжди здаватиметься безглуздою й насильницькою спробою християнізованої більшості нав'язати власну сексуально-культурну модель. Саме тому гомосексуальні моменти органічно вписуються у всілякі еретичні та антихристиянські духовні програми – від легенд про тамплієрів до обрядності сучасної «церкви сатани». Це протистояння формувалося майже два тисячоліття: християнське Середньовіччя, як вже мовилося, виходило у своєму чіткому поділі людей лише на чоловіків та жінок з ідеального Плану Бога й засуджувало одностатеві стосунки. І посьогодні серед ортодоксально мислячих християн панує погляд, згідно з яким гомосексуальність абсолютно заперечується, бо це «жахливий гріх» [9].

Проте від самого початку теологи визнавали й те, що Боже Творіння не ідеально відповідає цьому плану і зазвичай іде дорогою бунту й гріха (Августинова концепція «зіпсованості» людини первородним гріхом)¹. Водночас теологічна думка, як іудейська, так і християнська, застосовуючи витончені герменевтичні методи, не припиняла протягом тисячоліть спроб глибше розкрити позиції біблійних авторів (нагадуємо: в ревіляціоністській теології вважається, що Біблія – це голос самого Бога, який говорить через людські уста). Ігнорувати цей шар оцінок, якщо ми хочемо серйозно розібратися в проблемі, просто не можна.

Не занурюючись, за браком місця, в цю сферу, зазначимо основне: на зміну традиційному жорсткому засудженню гомосексуалізму (до конкретних позицій ми звернемося далі) приходять бажання заглибитись в ситуацію й навіть, коли говорити про протестантські деномінації, виправдати одностатеві стосунки та надати їм офіційного церковного статусу (зокрема це так звана *квір-теологія*, яка засуджує будь-яку дискримінацію). Серед церковних лібералів трапляються дуже авторитетні постаті, як-от лауреат Нобелівської премії миру Десмонд Туту (донедавна – англіканський архієпископ в Африці), який назвав переслідування гомосексуалістів «злочином проти людства», рівнозначним апартеїду. Та й традиційний моноліт – римська курія – ніби здригнувся – пригадаймо недавню заяву Папи Франциска I про аморальність переслідування гомосексуалістів².

¹ У всякому разі фізичне нищення нещасної «третьої статі» відбувалося не через богословські ініціативи (для Церкви содомія – смертний гріх, але це лише один з видів перелюбства як такого взагалі, нехай чи не найтяжчий, та за нього не позбавляють життя, якщо навіть не завжди позбавляють життя за вбивство). Церква завжди залишала для гомосексуалів відчиненими свої двері – через покаєння та епітемії, тим більше, що гомосексуальність звляла таємне гніздо в чернецтві та целібатному священстві (пригадаймо гучні скандали хоча б наших днів).

² Власне, найбільш гостру опозицію західним ліберальним тенденціям ми спостерігаємо в Російській православній церкві, хоча пікантності ситуації додає те, що її Предстоятель Патріарх Кирило неодноразово іменувався в мас-медіа одним з очільників так званої «голубої мафії». Утім сам Патріарх висловлює цілком цивілізовану думку щодо розрізнення законної свободи людського вибору, в тому числі й сексуального, й церковної оцінки такого вибору.

Проте ці зрушення не можна зрозуміти поза проблемою глибшого прочитання Біблії – наймовірно, аби папа Франциск або архієпископ Д. Туту знехтували твердженнями свого Святого Письма заради якихось власних симпатій або антипатій. Та й біблійна мудрість, як це не раз вже спостережено, не завжди вповні вкладається в рамки традиційних інтерпретацій. Тому й сучасному філософу варто заново перечитати ті сторінки Біблії, де йдеться про гомосексуальність¹.

Почнемо зі створення людини. У Книзі Буття Бог виліпив людину з «пороху земного» (Адама) (Бут. 2:7-25; 3:1-24), пізніше з ребра приспаного Адама було створено Єву (Бут. 2:21-22)². При цьому поширене уявлення про те, що Єву створено з адамового «ребра», можливо, базується на непорозумінні: у гебрійському тексті слово *целя* (עצם) означає й *ребро*, і *тінь*, тобто – ситуацію можна трактувати як створення *подоби* чоловіка, що є антропоцентричним за установкою переосмисленням язичницьких міфологічних сюжетів сивої давнини³. Це являє собою важливу методологічну підставу для філософування: людська істота після Адама мислиться в Біблії як його повноправна подоба.

Не занадто численні згадування у Біблії про гомосексуалізм як такий теж примушують замислитися. Візьмемо репрезентативну ситуацію Содому, який дав ім'я «содомському гріху». У Толковій Біблії А. Лопахіна, наприклад, акцентується «ненормальність та збоченість статевого почуття» содомлян [11, с. 121], але проте, об'єктивно мислячи, не можна сказати, що гнів Божий від початку спрямований конкретно саме на гомосексуальність містян. Нагадуємо: ситуація полягала в тому, що чоловікам міста закортіло «пізнати» двох гостей Лота, й розгублений праведник навіть пропонував їм натомість двох своїх невинних дочок, чим вони не вдовольнилися й були покарані перш сліпотою, а потім нищівним природним катаклізмом. Вочевидь, в ситуації проглядалося щось більш страшне, ніж перелюбство, якщо Лот наважився викупити цнотливість своїх гостей такою наймовірною ціною. Це «більш страшне» – установка на насильство й зокрема порушення життєво важливого для навіпкочового Ханаану тих часів закону гостинності; змучений мандрівник був під охороною того, хто дав йому притулок. «Гріх Содому був не гомосексуалізмом, але негостинністю» [12, с. 10]. Дж. Грей пише, що завдяки своєму географічному положенню Палестина і Сирія стали зоною взаємодії найбільших цивілізацій Месопотамії та Єгипту, і ханаанський можновладець, як і сучасний арабський шейх, був зобов'язаний дотримуватися законів гостинності [13]; звичайно ж, приклад правителя наслідувався й окремими членами спільноти⁴.

От і в Книзі Буття засуджується найперше загальна прихильність жителів Содому до зла і неправди: «Люди ж содомські були злі й грішники великі перед Господом» (Бут. 13:13)⁵. «Далі Господь сказав: “Скарги, що здіймаються з Содому й Гомори, вельми великі і гріх їхній дуже тяжкий. Зійду та побачу, чи воно так насправді, чи ні, як у скаргах, що доходять до мене, щоб знати”» (Бут. 18:13, 20-21). Єзекіїль теж звинувачує Содом зовсім не в сексуальних перверсіях: «Ось який був злочин Содому, сестри твоєї: гординя, ненажерливість, безжурне ледарство. Такі були її злочини та її дочок. Бідному й зли-

¹ Характерно, що у Старому Завіті домінує тема чоловічої гомосексуальності, а лесбійське кохання зовсім не береться до уваги. Спроби деяких інтерпретаторів витлумачити в цьому ключі відданість Рут своїй свекрусі Ноемїнь після смерті чоловіка (кн. Рут) свідчать лише про моральну глухоту.

² До речі, нещодавно вчені Стенфордського і Нью-Йоркського університетів (США) успішно завершили досліди по вирощуванню прототипів органів на основі стовбурових клітин, що підтверджує думку: власні тканини організму можна використовувати для вирощування нових органів.

³ Пор.: коли шумерський бог Енкі відчув біль у ребрі, богиня Нинхурсаг стимулювала народження з цього ребра богині Нін-ти, «Пані ребра»: шумерське *ти* означає як *ребро*, так і *життя* [10].

⁴ Ізраїльтяни в процесі етнічної контамінації з ханааненнями з їхньої культури таки дещо запозичили [14]. Та в цілому Біблія ставилася до цього народу різко негативно, і якраз через оргіастичні, зокрема гомосексуальні, культи на честь Астарті та Ваала.

⁵ Тут і далі біблійні цитати подано за перекладом о. І. Хоменка.

денному вони не помагали. Вони залишилися й заходилися чинити мерзоти супроти мене, а я, побачивши те, їх відкинув» (Єз. 16:49-50).

Особлива гріховність мужолозтва як такого починає акцентуватися фактично лише в тих книгах Старого Завіту, які значною кількістю дослідників визнаються більш пізніми за походженням, створеними в часи Єздри, який вперше кодифікував вцілілі після вавилонського полону біблійні тексти. Тоді, як вважають, Єздру й його помічниками й було створено так званий Жрецький кодекс, сумніви в автентичності якого виникли дуже рано¹. Саме тут містяться моменти, трактовані як безпосереднє законодавство Мойсея: «З чоловіком не сходитимешся, як сходишся з жінкою: це гидота» (Лев. 18:22); «Коли чоловік зійдеться з чоловіком так, як із жінкою, обидва вчинили гидоту; смертю мусять їх покарати; кров їхня на них» (Лев. 20:13)². Зазначимо, що Єзра, попри всю масштабність його постаті, був водночас також жорстоким фанатиком і справжнім расистом, який, наприклад, наказав тим євреям, що одружилися з іноплеменницями, покинути їх та прижитих з ними дітей. Утім це можна пояснити вимушеною боротьбою іудейського жрецтва проти широкого впливу язичницьких культів, що будувалися на оргіазмі: йшлося про збереження суворої іудейської моральності та, ширше, духовно-культурної ідентичності³, але слід погодитись, що вона, врешті-решт, мала певне значення виключно для іудеїв даного періоду.

Проте цю позицію, що міцно усталилася за півтисячоліття, не могло не успадкувати і раннє християнство, й основне свідоцтво засудження гомосексуальності в цьому середовищі – I послання до Коринтян ап. Павла – містить начебто цілком конкретну характеристику: «Чи ж не знаєте, що неправедні царства Божого не успадкують? Не обманойте себе! Ані розпусники, ані ідолопоклонники, ані перелюбники⁴, ані розгнuzдані, ані мужоложники, ані злодії, ані зажерливі, ані п'яниці, ані злоріки, ані грабіжники – царства Божого не успадкують. І такими з вас деякі були; але ви обмились, але ви освятились, але ви оправдались іменем Господа Ісуса Христа та Духом нашого Бога» (1 Кор. 6:9-11). Утім, по-перше, Павло тут не закликає, на відміну від суворих іудейських жерців, до фізично-адміністративного переслідування й смертного покарання гомосексуалів, а лише вказує, що їхній шлях не веде до Царства Небесного⁵. По-друге, в іншому своєму посланні апостол засуджує фактично лише тих, котрі, переситившись нормальним сексуальним життям, сліпо шукають нових еротичних вражень, перверсійних насолод: «За це ж і видав їх Бог пристрастям ганебним, бо їхні жінки змінили природні вживання на протиприродні; так само і чоловіки, полишивши природні вживання з жінкою, розпалилися

¹ Так, уже в XI ст. біблеїст Ісаак ібн Йашуш підмітив історичні нестыковки в Пятикнижжі; інший середньовічний коментатор, Авраам ібн Езра, а пізніше – Б. Спіноза також сумнівалися в Мойсееві авторстві цієї частини Книги Буття.

² Утім якщо навіть визнати, що ініціатива фізичної розправи над гомосексуалами походить-таки від самого Мойсея, то цей припис, мабуть, був викликаний серйозною клопотаністю фізичним здоров'ям спільноти, яка тільки-но вийшла з Єгипту й ще зберігала руйнівні звички цієї цивілізації (характерно, що і в елліністичні часи римляни вважали Єгипет за такий собі «секс-курорт»); варто порівняти ситуацію з ретельним переліком гігієнічних приписів, покликаних, вочевидь, поставити кордон венеричним хворобам.

³ Пояснити радикалізм законодавця можна найперше тим, що він, повернувшись до Єрусалиму з вавилонського полону, застав тут напівязичницьке місто, де забули основні норми життя за біблійним Законом.

⁴ Так перекладено грецьке слово *малакос*, яке означає цілий ряд якостей: *м'який, жіночний* і, нарешті, *невизначений*, що дає підставу для широкого спектру тлумачень, серед яких фігурують і люди невизначеної сексуальної орієнтації, і чоловіки-повії.

⁵ Серед маси гомофобів достатньо часто спостерігаються й ідолянство, й злодійство, й користолобство, й пияцтво, й злослов'я, й хижацтво, й звичайнісінька гетеросексуальна розпуста; отож, їхня болісна зосередженість виключно на одному з видів перелюбства навряд чи може бути пояснена якоюсь особливою благочестивістю.

своєю пожадливістю один до одного, чинячи ганьбу, чоловіки на чоловіках, і приймаючи на собі самих належну плату свого блуду» (Рим. 1:26, 27).

Висновки

Як бачимо, однозначного витлумачення ситуації в Біблії немає, оцінки гомосексуальності дещо зсуваються в різні часи, залежно від культурної ситуації. Незмінною лишається лише загальна установка: якщо гомосексуалізм і кваліфікується як один з видів перелюбства, можливо навіть найтяжчий, то він усе ж таки, як усякий гріх, може бути потрактований як затьмарення дияволом Божественного плану в сфері матеріальної природи і, як усякий гріх, може бути спокутуваний. Так, пророк Ісаїя порівнює свій гріховний народ та його володарів із содомлянами: «Слухайте слово Господнє, князі содомські! Вважай на науку Бога нашого, народе гоморський!» (Іс. 1:10), але перед тим зазначає: «Якби Господь сил не зоставив нам останку, були б ми, як Содом, були б схожі на Гомору» (Іс. 1:9). Засудження гомосексуалізму, як всякої тілесної пристрасті, що відвертає від Бога, розгортається переважно у площині «божественного права», а не світського юридичного законодавства, й заклик до переслідування та навіть фізичного знищення гомосексуалів, який ми знаходимо в книзі Левіт, зумовлений жорстко теократичним світоглядом певної епохи, зовсім не репрезентує загальної концепції Біблії. Тому наша православна громадськість, так стурбована поширенням гей-руху, насправді знаходиться в полоні старозавітного припису, який, в числі інших приписів, у християнстві було відмінено, а справу екзистенціального вибору, в тому числі й вибору сексуальної поведінки, було, як справедливо зауважив патріарх Кирило, віддано на індивідуальне людське сумління, що має керуватися не приписами, а духом Декалогу, хоча воно й не завжди в силі опиратися зову власної знебоженої природи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Розанов В.В. Собрание сочинений. В темных религиозных лучах / Василий Васильевич Розанов. – М. : Республика, 1994. – 476 с.
2. Письмо доктору Лоре [Електронний ресурс]. – Режим доступа : www.enci.ru/w/index.php?oldid=31584427.
3. Власова Т.І. Формування гендерних стереотипів у західноєвропейській філософії (історико-філософський аналіз) : автореф. на здобуття наук. ступ. доктора філософ. наук : спец. 09.00.05 «Історія Філософії / Тетяна Іванівна Власова. – Дніпропетровськ, 2007. – 37 с.
4. Gagnon R. The Bible and Homosexual Practice: Texts and Hermeneutics / Robert A. Gagnon. – Nashville : Abingdon Press, 2001. – 520 p.
5. Nissinen M. Homoeroticism in the Biblical World: A Historical Perspective / Martti Nissinen. – Minneapolis : Fortress, 1998. – 208 p.
6. Biblical Ethics & Homosexuality: Listening to Scripture / Ed. R. L. Brawley. – Louisville : Westminster John Knox Press, 1996. – 162 p.
7. Rogers J. Jesus, the Bible, and Homosexuality: Explode the Myths, Heal the Church / Jack Bartlett Rogers. – Louisville : Westminster John Knox Press, 2006. – 169 p.
8. Медицинская энциклопедия. – Medpulse.Ru [Електронний ресурс]. – Режим доступа : MedPulse.ru/Энциклопедия/173.html. – Загол. с экрана.
9. Thiselton A.C. Can Hermeneutics Ease the Deadlock? Some Biblical Exegetics and Hermeneutical Models / Anthony C. Thiselton // Way Forward? Christian Voices on Homosexuality and Church, London: Hodder & Stoughton, 1997. – P. 184-186.
10. Крамер С. Шумеры. Первая цивилизация на Земле / Самюэль Крамер / [пер. с англ. А.В. Милосердовой]. – М. : ЗАО Центрполиграф, 2002. – 384 с.
11. Лопухин А. Толковая Библия или комментарий на все книги Священного Писания Ветхого и Нового Заветов: в 3 т. / Александр Павлович Лопухин. – Стокгольм : Институт перевода Библии, 1987. – Т. 1. – 502 с.
12. DeYoung J. Homosexuality: Contemporary Claims Examined in Light of the Bible and Other Ancient Literature and Law / James B. DeYoung. – Kregel Academic, 2000. – 383 p.

13. Грей Дж. Ханаанцы. На земле чудес ветхозаветных / Джон Грей. – М. : Центрполиграф, 2003. – 224 с.
14. Райт Дж. Э. Библейская археология / Джордж Эрнест Райт. – СПб. : Библиополис, 2003. – 108 с.

М.Ю. Чикарькова

«Люди лунного света»: в Библии призыв к уничтожению или призыв к совести?

В статье исследовано библейское табу на гомосексуальность, которое, разрушая стереотипы языческого мышления, противопоставило интеллектуальную схему Мужское / Женское стихийному поклонению любой сексуальности. Одновременно гомосексуальность не является «противоестественным» явлением, потому что Природа (Творение) не отождествлена с Богом (Творцом); Божий замысел нарушается бунтом Творения против Творца. В Библии есть и определенные «нестыковки» в толковании проблемы, определенные переменной историко-культурных обстоятельств. Но преобладает взгляд, согласно которому следует осуждать грех, а не грешника.

Ключевые слова: Библия, гомосексуальность, природа, культура.

М. Yu. Chikarkova

This paper investigates the roots of the taboo on homosexuality embedded in the Bible, which is trying to break down stereotypes pagan thinking, presented an ideal intellectual scheme binary opposition Male / Female as opposed to spontaneous worship to every sexuality that defined the entire structure of the Judeo-Christian culture. However, homosexuality is «unnatural» phenomenon because Nature (Creation) in Bible does not identify with God (Creator), in the material reality of God's plan is often violated in rebellion against the Creator of Creation. In the Bible, there are also some «inconsistencies» in the interpretation of the issues identified by the course of historical and cultural circumstances of life of the ancient Jews. Anyway, there prevails a view according to which should condemn the sin and not the sinner, and it is not always clear how the traditional society and our contemporaries. Acute urgency of the problem is obvious, especially if you consider that we are talking about millions of maimed and tragic fate of situations and our society to realize this problem is not ready.

Keywords: Bible, homosexuality, nature, culture.

Стаття надійшла до редакції 18.12.2013.